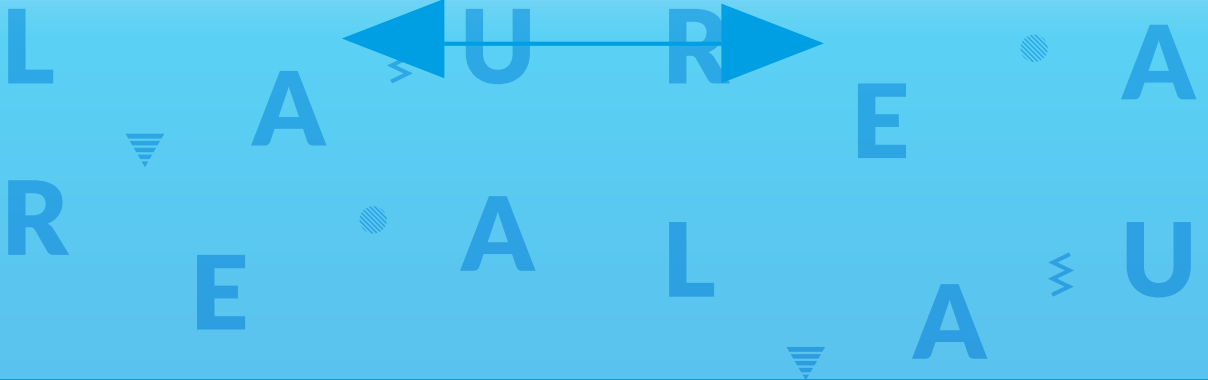

**LAU
REA**

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Opinnon muotoilu

LAUREA LONG 2 | 2026

Tuija Marstio & Anssi Mattila

Metodologisia näkökulmia oppimisen muotoiluun

Abstrakti

Design-ajattelu on käyttäjälähtöinen ongelmia ratkova ja luovuutta systemaattisesti hyödyntävä lähestymistapa, jossa pyritään ymmärtämään syvällisesti loppukäyttäjän tarpeita ja kehittämään niiden pohjalta toimivia, tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Siihen liittyviä prosesseja on omaksuttu käytännöllisenä lähestymistapana muun muassa arkkitehtuurin, liiketoiminnan ja terveydenhuollon aloilla sekä opetuksessa. Koulutuksen alalla design-ajattelu hyödyntää saatavilla olevaa teknologiaa oppimiskokemuksen tukemiseksi ja rikastamiseksi.

Design-ajattelun käyttöönotto korkeakoulutuksessa on edistänyt opettajien keskittymistä opiskelijoiden oppimiskokemukseen sekä teknologian pedagogisesti mielekkäseen integrointiin. Design-lähtöinen lähestymistapa muodostaa systemaattisen ja yhteisöllisen prosessin oppimiskokemusten suunnitteluun ja jäsentämiseen.

Kuvaamme tässä artikkelissa Laureassa kehitettyä oppimisen muotoiluprosessin mallia (Laurea Learning Design, LD) sekä kokemuksiamme sen soveltamisesta. Olemme pilotoineet sitä omassa korkeakoulussamme sekä erilaisissa projekteissa, ja tulokset ovat olleet hyviä. Havainnot viittaavat siihen, että malli tukee syvällistä pedagogista reflektiota ja on sovellettavissa monenlaisiin koulutus konteksteihin.

Artikkelimme pohjautuu samasta aiheesta kirjoittamaamme englanninkieliseen artikkeliin, joka on esitelty ja julkaistu ICERI 2025 konferenssin (International Conference of Education, Research and Innovation) yhteydessä 3.12.2025.

Asiasanat: oppimisen muotoilu, opettajakoulutus, digitaalinen pedagogiikka, Bloomin taksonomia, pedagoginen linjakuus, Backward Design, korkeakoulupedagogiikka

Metodologia näkökulmia oppimisen muotoiluun

JOHDANTO

Monet korkeakoulut painottavat pedagogisessa strategiatyössään opiskelijälähtöisiä periaatteita ja pyrkivät systemaattisesti kehittämään joustavia, motivoivia ja oppimista monipuolisesti tukevia oppimisen ratkaisuja. Opettajat ovat vähitellen omaksuneet opiskelijälähtöisen opetustavan, mutta heiltä puuttuu usein tarvittava osaaminen ja aika opintojen suunnitteluun. Opintojen suunnittelun prosessi ei aina noudata mitään erityistä mallia, eikä sitä myöskään dokumentoida. Erot opintojen suunnittelussa heijastavat erilaisia oletuksia opiskelijoista, tieteenalasta ja kasvatuksellisista uskomuksista (Starck ym. 2000).

Korkeakoulujen opettajilla on huomattava autonomia opintojen suunnittelussa ja heillä on usein käsitys, että opinnoille tulevat opiskelijat ovat vuodesta toiseen samanlaisia. Opinnot suunnitellaan usein itsenäisesti, ilman merkittävää vuorovaikutusta kollegoiden kanssa. Tämä saattaa näyttäytyä muun muassa opintojen erilaisuutena suhteessa erityisesti arviointiin ja koko kurssitason vaatimuksiin suhteessa opiskelijoilta odotettaviin panoksiin. Opintojen suunnitteluprosessia voisi systematisoida ja yhdenmukaistaa hyödyntämällä muotoilun periaatteisiin pohjautuvaa ajattelua.

Design ajattelu on käyttäjälähtöinen, luova ja iteratiivinen ongelmanratkaisun lähestymistapa, jossa pyritään ymmärtämään syvällisesti loppukäyttäjän tarpeita ja kehittämään niiden pohjalta toimivia, tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Oppimisen ja koulutuksen kontekstissa muotoiluajattelu tarkoittaa oppimisen muotoilua. Se on systemaattinen ja yhteisöllinen prosessi, jossa oppimiskokemuksia suunnitellaan ja jäsennetään. Erilaisia oppimisen muotoilun menetelmiä on useita ja niiden yhteisinä nimittäjinä on opiskelijälähtöisyys, teknologian hyödyntäminen pedagogisesti perustellulla tavalla sekä iteratiivinen, dokumentoitavissa oleva prosessi. Nämä asiat ovat myös olleet lähtökohtina Laurea ammattikorkeakoulussa kehitetylle oppimisen muotoilun -menetelmälle (Laurea Learning Design (LD), joka tuo yhteen aiemmin Laureassakin käytössä olleita menetelmiä.

Esittelemme tässä artikkelissa Laurea Learning Design -menetelmän, joka soveltuu uusien opintojen suunnitteluun ja olemassa olevien opintojen uudistamiseen erityisesti korkeakoulutuksessa. Laurea LD perustuu kokemukseemme tunnettujen oppimisen muotoilun menetelmien hyödyntämisestä sekä aiheesta julkaistuun kirjallisuuteen. Laurea LD -menetelmä sisältää linjakkaan opetuksen muotoiluprosessin ja hyödyntää Bloomin taksonomiaa, joka on oppimistavoitteiden luokittelujärjestelmä (Sudirtha ym. 2022). Laurea LD pohjautuu aikaisemmin tuotettuihin oppimisen muotoilun menetelmiin kuten ABC Learning Design (Young ym. 2016) ja taaksepäin suuntautuva oppimisen suunnittelumalli, Backward Design (Wiggins ym. 2005).

LAUREA LEARNING DESIGN -MENETELMÄN TAUSTAT

Opetuksen suunnittelun avuksi on suositeltavaa laatia pedagoginen käsikirjoitus, joka on oppimisen prosessia kuvaava dokumentti. Se tekee näkyväksi sen, miten oppiminen etenee vaihe vaiheelta ja millä pedagogisilla rat-

kaisuilla oppimistavoitteet saavutetaan. Käsikirjoituksen laatiminen auttaa opettajaa suunnittelemaan oppimismatkan opiskelijan näkökulmasta ja varmistaa, että kurssi tukee mielekkäitä ja osallistavia oppimiskokemuksia. Sen avulla sisältö voidaan pilkkoa johdonmukaisiksi ja hallittaviksi kokonaisuuksiksi, mikä helpottaa opiskelijoiden kykyä omaksua monimutkaisia aiheita (Marstio 2021). Huolellinen rytmitys ja rakenteen suunnittelu auttavat ylläpitämään motivaatiota ja tukevat asteittaista oppimista. Tarkkaan määritellyt osaamistavoitteet, oppimisen aktiviteettien selkeä jäsentäminen ja niiden kytkeminen arviointiin varmistavat opetuksen ja arvioinnin linjauksen. Lisäksi pedagogisen käsikirjoituksen laatiminen mahdollistaa suunnitteluprosessin dokumentoinnin. Dokumentointi tekee näkyväksi, miksi tietyt tavoitteet, sisällöt, opetusmenetelmät ja arviointitavat on valittu.

Laurea LD -menetelmän tavoitteena on luoda kuvaileva ja ohjaava malli opinnon pedagogisen käsikirjoituksen laatimisen prosessista sekä tehdä opetukselliset tavoitteet näkyviksi. Lisäksi tavoite on tehdä opettajan kurssin valmistelutyö systemaattiseksi, luovaksi ja helposti dokumentoitavaksi. Laurea LD -menetelmä tukee pedagogista linjakkuutta korostamalla oppimistavoitteiden, arvioinnin ja oppimistoimintojen välistä yhteyttä.

Laurea LD -menetelmä sisältää oppimisen suunnittelupohjan, jonka avulla voidaan luoda helposti dokumentoitavissa oleva opinnon käsikirjoitus visuaalisessa asussa. Menetelmä ei ainoastaan visualisoi opinnon opetuksellisia tavoitteita, vaan myös ohjaa rikastamaan oppimisen aktiviteetteja.

Laurea LD pohjautuu aikaisemmin tuotettuihin oppimisen muotoilun menetelmiin kuten ABC Learning Design (Young & Perovic 2016) ja taaksepäin suuntautuva oppimisen suunnittelumalli, Backward Design (Wiggins & McTighe 2005). Siihen on myös integroitu Bloomin taksonomia, joka tarjoaa rakenteellisen viitekehysten oppimistavoitteiden muotoilun tueksi. Bloomin taksonomia varmistaa, että oppimistavoitteet etenevät perustiedon hallinnasta kohti korkeampia ajattelun taitoja, kun taas ABC-menetelmä ja taaksepäin suuntautuva oppimisen suunnittelumalli muuntavat nämä tavoitteet jäsennellyiksi oppimistoiminnoiksi, jotka tukevat aktiivista oppimista. Seuraavissa kappaleissa esitellään Laurea LD:n taustalla olevat menetelmät ja ajattelu. Yhdessä ne linjaavat opetuksen, oppimisen ja arvioinnin, varmistuen, että opinnot ovat sekä vuorovaikutteisia että kognitiivisesti haastavia (sopivalla tasolla). Tämä yhdistelmä edistää monipuolisuutta, tukee erilaisia oppimisen tapoja ja tarjoaa opiskelijoille selkeän polun taitojen asteittaiseen kehittämiseen.

ABC Learning Design -menetelmä

ABC Learning Design on strukturoitu oppimisen muotoilun menetelmä, jonka avulla opettajatiimit tuottavat visuaalisen käsikirjoituksen suunnitellusta opinnosta. Menetelmä on kehitetty University College of Londonissa vuonna 2014, ja sen taustalla on Diana Laurillardin tuottama vuorovaikutteisen oppimisen viitekehys (Conversational Framework), joka yhdistää useita oppimisteorioita. Se kuvaa oppimisprosessin yhteydessä tapahtuvaa vuorovaikutusta ja määrittelee kuusi erilaista oppimisen tapaa. Kehyksen lähtökohtana on oletus, että oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa opettajan ja opiskelijan välillä sekä opiskelijoiden kesken. Vuorovaikutteisessa kehyksessä määritellyt oppimisen tavat ovat tiedon hankinta, tutkimalla oppiminen, keskustelemalla oppiminen, yhteisöllinen työskentely, käytännön oppimistehtävä, sekä osaamisen kehittäminen ja näyttäminen. (Laurillard 2012.).

Näitä erilaisia oppimisen tapoja hyödynnetään ABC Learning Design -menetelmässä, jossa ne kuvataan toimintakorteissa. Kortit sisältävät kuvauksen kustakin oppimisen tavasta sekä listauksen erilaisista niihin sopivista digityökaluista. Korteja hyödyntämällä opettajatiimi voi jäsentää, mitä opiskelija tekee oppiakseen opinnon eri vaiheissa. ABC-korteja voidaan myös yhdistää osaamistavoitteisiin. Esimerkiksi tiedon hankinnan ja tutkimalla oppimisen kortit tukevat perustiedon haltuunottoa. Käytännön oppimistehtävään, sekä osaamisen kehittämiseen ja näyttämiseen liittyvät kortit konkretisoivat työelämälähtöistä osaamista. Suomessa työkortteihin on Haaga-He-

lian opettajakorkeakoulun aloitteesta lisätty korthi ”Opintoon orientoituminen ja ryhmäytyminen”, jotta voidaan kiinnittää opettajan huomio siihen, kuinka johdattaa ja motivoida opiskelijaa opittavan aiheen piiriin sekä tukea opiskelijoiden ryhmäytymistä (Marstio 2021).

Opinnon muotoilu alkaa opinnon sisällön tuntemuksesta ja opettajien yhteistyöstä 90–120 minuutin mittaisessa vakiomuotoisessa oppimisen muotoilun työpajassa. Opettajatiimit hahmottavat kurssin kokonaisuutena visuaalisessa muodossa, esimerkiksi fläppipaperilla, Padletissä tai MIRO-alustalla (Young ym. 2016). Menetelmän etuna on se, että opinnon muotoilu tapahtuu intensiivisesti lyhyessä ajassa ja tuo fokuksen oppimislähtöisiin pedagogisiin ratkaisuihin. ABC-menetelmän vahvuuksia ovatkin sen nopeus, opiskelijälähtöisyys sekä opettajatiimien yhteisöllinen työskentely (Young ym. 2024).

ABC Learning Design -menetelmä otettiin käyttöön Laurea-ammattikorkeakoulussa vuonna 2020 uuden oppimisolun käyttöönoton yhteydessä. Se osoittautui toimivaksi ja laajasti sovellettavaksi eri koulutusaloilla kurssien suunnitteluun ja kehittämiseen, ei pelkästään niiden siirtämiseen uuteen oppimisympäristöön. Huomasimme, että ABC-reflektiokorttien avulla oli mahdollista saada opettajat kiinnittämään aikaisempaa paremmin huomiota opiskelijan oppimisen kokemuksen pohdintaan.

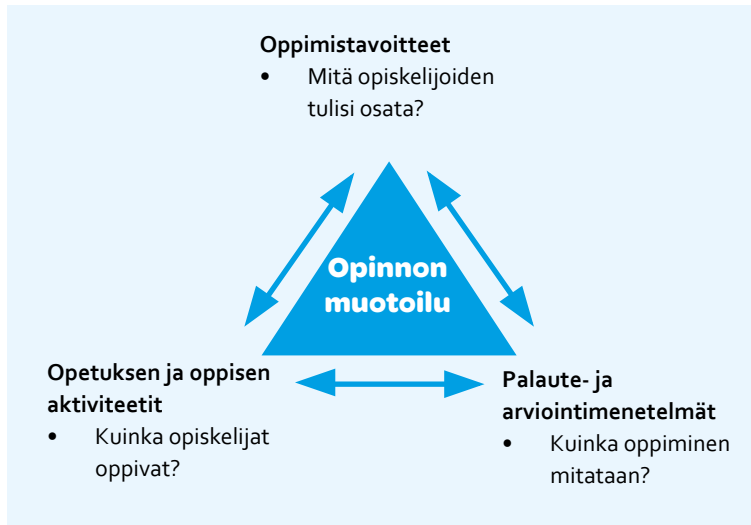
Hyödynsimme Laureassa ABC-menetelmää uuden oppimisolun käyttöönoton yhteydessä, jolloin opettajat uudistivat opintoja samalla kun siirsivät niiden työtiloja uuteen oppimisympäristöön. Kokemuksemme osoitti, että ABC-menetelmä hyötyisi vahvemmassa oppimisprosessien, oppimistavoitteiden ja arvioinnin linjauksesta. Lisäksi ABC-työpajat osoittautuivat ajankäytön kannalta haasteelliseksi ja kaipasivat opettajilta ennakoivampaa valmistelua, jotta käsikirjoituksen työstämiseen olisi mahdollista päästä reippaasti käsiksi. Sen sijaan, että pyrkisimme suoraan visuaalisen käsikirjoituksen luomiseen 90–120 minuutin mittaisessa sessiossa ABC-menetelmän mukaisesti, ehdotamme, että muotoiluprosessi käynnistyy kurssitasoisen oppimistavoitteiden pilkkomisella pienemmiksi, mitattavammiksi tavoitteiksi. Näiden tavoitteiden pohjalta suunnitellaan sisältö, ja tavoitteet yhdistetään loogisesti niihin liittyvään sisältöön. Opinnon suunnittelun aikana Laurea LD käsikirjoituspohja tarjoaa visuaalisia työkaluja, jotka tukevat erilaisten oppimistyylien ja tiedonkäsittelytapojen huomioimista yksinkertaisesta muistamisesta monimutkaiseen ongelmanratkaisuun Bloomin taksonomian mukaisesti.

Taaksepäin suuntautuva oppimisen muotoilun malli (Backward design planning framework)

Taaksepäin suuntautuva oppimisen muotoilun malli on suunnittelutapa, jossa määritellään aluksi, mitä opiskelijoiden tulisi osata opinnon jälkeen ja miten tämä osaaminen ilmenee (Hailikari ym. 2025). Siinä opiskelijan odotettu osaaminen (learning outcome) on suunnittelun keskiössä. Menetelmä etenee siten taaksepäin pohtien, miten opiskelijoiden tulisi pystyä osoittamaan osaamisensa ja mitkä opetusmenetelmät ovat tuottavimpia heidän osaamisensa kehittämiseksi.

Tämä prosessi voi tuntua hieman kömpelöltä ja epäintuitiiviselta joillekin opettajille, jotka yleensä lähestyvät opinnon suunnittelua valitsemalla ensin sisällön ja materiaalit ja pohtimalla vasta sen jälkeen, mitä tekevät luennoilla, laboratorioissa ja seminaareissa. (Wilson ym. 2018.) Omien kokemustemme perusteella menetelmä on erittäin tehokas erityisesti selkeään oppimistavoitteisiin kohdentuvan fokuksen takia. Oppimistavoitteet pysyvät keskiössä koko prosessin ajan.

Taaksepäin suuntautuvan oppimisen muotoilun mallin keskeisenä periaatteena on konstruktiivinen linjakuus. Sen pohjana ovat tarkkaan määritellyt osaamistavoitteet (Hailikari ym. 2025). Sana linjakuus viittaa siihen, että kaikki oppimisen aktiviteetit sekä arviointi palvelevat opinnon tavoitteita. Kuvio 1. havainnollistaa tätä periaatetta. Konstruktiiviselle linjakuudelle keskeistä on opiskelijan toiminnan nostaminen keskiöön (Hailikari ym. 2015).

Kuvio 1. Pedagoginen linjakuus. Muokattu Wilson et al. 2018 pohjalta.

Bloomin taksonomia oppimisen suunnittelussa

Bloomin taksonomia on oppimistavoitteiden luokittelujärjestelmä, joka tukee opettajia muun muassa oppimistavoitteiden luokittelussa ja linjaamisessa korostaen oppimistavoitteiden merkitystä ja suhdetta toisiinsa. Bloomin taksonomian avulla voidaan varmistaa niin perustason kuin korkeamman tason tavoitteiden täyttyminen.

Oppimistavoitteita muotoiltaessa Bloomin taksonomia tarjoaa rakenteellisen viitekehyksen. Käyttämällä ajattelun tasoihin liittyviä toimintaverbejä, kuten analysoida, arvioida ja luoda, voidaan suunnitella mitattavia ja vertailukelpoisia oppimistoimintoja (Stanny 2016). Tämä tukee myös Euroopan opintopistejärjestelmää (ECTS), joka perustuu selkeästi määriteltyihin oppimistuloksiin ja työmääräarvioihin opintopisteiden myöntämiseksi. Bloomin taksonomian johdonmukainen soveltaminen mahdollistaa oppimisen syvyyden tarkan arvioinnin ja oppimisaktiiviteettien vaatimustasojen linjaamisen. Tämä edistää muun muassa opintopisteiden siirrettävyyttä ja akateemista liikkuvuutta eri oppilaitosten välillä (Lau ym. 2018).

Bloomin taksonomia linjaa tehtävät oppimistavoitteisiin hierarkkisen rakenteen ja toimintaverbien avulla (Sudirtha ym. 2022; Stanny 2016). Lisäksi Bloomin taksonomia tukee oppimisaktiiviteettien monipuolista suunnittelua ja toteutusta oppimistavoitteen saavuttamiseksi (Lau ym. 2018). Esimerkiksi arviointiin tähtäävä tavoite voi tarkoittaa kirjallisuuden kriittistä tarkastelua, politiikkavaihtoehtojen vertailua, empiirisen aineiston arviointia tai ohjattua reflektointia oppimisympäristön keskustelualueella – kaikki kehittävät samaa kognitiivista taitoa. Tämä mahdollistaa luovan, monipuolisen ja joustavan tehtäväsuunnittelun. Opiskelijan toiminta pysyy samalla kognitiivisella tasolla mutta tapa, jolla opiskelija saavuttaa oppimistavoitteen, voi vaihtua.

On hyvä muistaa, että verbien valinta ei aina ole tarkkaa, mikä voi heikentää opetuksen selkeyttä sekä arvioinnin luotettavuutta ja yhdenmukaisuutta. Sama verbi, esimerkiksi käyttää, voi yhdessä kontekstissa tarkoittaa kaavan muistamista ("kaavan käyttämistä", alemman tason taito) ja toisessa monimutkaisen teorian soveltamista ("teorian käyttäminen", korkeamman tason taito), mikä voi johtaa epä johdonmukaisiin tehtäviin ja arviointiin. Kaavaa käytettäessä opiskelija osaa sijoittaa oikeat arvot kaavaan, mutta tämä on kaukana siitä tavoitteesta, missä opiskelija osaa soveltaa teoriaa jossain kontekstissa, mikä vaatii kokonaan eri tason hahmottamista ja ymmärrystä.

Taulukko 1 havainnollistaa, miten toimintaverbit toimivat keskeisenä ”kytkentäpisteenä”: opettaja voi säilyttää tavoitellun kognitiivisen tason (esim. analysoida), mutta vaihdella käytettäviä verbejä (vertailla, luokitella, tarkastella), mikä avaa useita mahdollisuuksia tehtävien suunnitteluun. Tämä monipuolisuus auttaa ehkäisemään toistuvia tehtävyytyyppejä, tekee arvioinnista kiinnostavampaa ja pitää oppimisen linjassa koulutuksen tavoitteiden kanssa.

Taulukko 1. Bloomin taksonomia linjattuna ABC LD -menetelmään (pohjautuen Young & Perovic, 2016; Stanny, 2016; Lau ym. 2018; Sudirtha ym. 2022).

BLOOMIN TASO	ESIMERKKEJÄ TOIMINTA-VERBEISTÄ	TEHTÄVÄTYYPPEJÄ	ABC LD – TEHTÄVÄTYYPIT JA LOGIIKKA
Muistaminen (Muistaminen, tunnistaminen)	Määrittele, luettele, tunnista, nimeä, muista	Monivalintakysymykset, muistipelikorit, faktalaput, sanaston rakentaminen, lyhyet tietotestit, H5P	Tiedon omaksuminen (lukeminen, katsominen, kuunteleminen) Opiskelijat omaksuvat perustiedot.
Ymmärtäminen (ymmärtäminen, selittäminen)	Selitä, tiivistä, kuvaile, vertaile, luokittele	Käsittekartat, kommentoidut lukutehtävät, lyhyet videoesitykset, keskustelupalstakirjoitukset teorioista, kirjalliset reflektiot, H5P, vertaispalaute yksinkertaisista tiivistelmistä	Keskustelu, tiedon omaksuminen. Käsitteiden selittäminen omin sanoin edellyttää ymmärtämistä.
Soveltaminen (Tiedon käyttäminen uusissa tilanteissa)	Toteuta, havainnollista, ratkaise, käytä, laske	Tehtäväsarjat, ohjelmointiharjoitukset, laboratoriosimulaatiot, liiketoimintatapaukset, roolipelit, vertaisarviointi soveltavista tehtävistä.	Käytännön oppimistehtävä, tutkiminen. Teorioiden soveltaminen harjoitusten tai todellisten tilanteiden kautta. Vertaispalaute tarkistaa käsitteiden oikeellisuuden ja soveltamisen.
Analysointi Erittele, tarkastele suhteita)	Erottele, luokittele, tarkastele, vertaile, tutki	Tapausanalyysit, data-analyysiraportit, kirjallisuuden vertailumatriisit, keskustelupalstadebatit, oletusten tunnistaminen tutkimuksessa, vertaiskriittikki analyysistä.	Tutkiminen, Keskustelu. Datan tai ideoiden vertailu, luokittelu ja kaavojen tunnistaminen. Vertaisarviointi tunnistaa puutteita tai oletuksia.
Arviointi (Tee arvioita, arvioi arvoa)	Arvostelee, perustelee, puolusta, arvioi, priorisoi	Tutkimussuunnitelmat, digitaalinen tarinankerronta, projektipohjaiset tuotokset (esim. podcastit, videot, infografiikat), innovaatiokilpailut, ryhmäsuunnittelu-projektit. Vertaisarviointi projekteista, väittelyistä, tutkimussuunnitelmista.	Keskustelu, yhteistyö. Konseptien arviointi tai kritiikki vaatii harkintaa ja päättelyä.
Luominen (Tuottaa uutta ja omaperäistä sisältöä)	Suunnittele, muotoile, kehitä, rakenna, ehdota	Tutkimussuunnitelmat, digitaalinen tarinankerronta, projektipohjaiset tuotokset (esim. podcastit, videot, infografiikat), innovaatiokilpailut, ryhmäsuunnittelu-projektit. Vertaispalaute luonnoksista, yhteisluovat projektit, suunnittelukritiikit	Osaamisen osoittaminen, Yhteistyö Projektien suunnittelu, tekstien kirjoittaminen tai digitaalisen sisällön tuottaminen. Vertaisarviointi tukee iteratiivista kehittämistä ja yhteisöllistä luovuutta.

OPINNON MUOTOILU LAUREA LEARNING DESIGN -MENETELMÄN AVULLA

Ehdotamme, että opinnon suunnitteluprosessia lähestytään kolmessa vaiheessa: aloitetaan laajasta näkökulmasta, oppimistavoitteista ja alustavista sisältöideoista, ja edetään kohti oppimistoimintoja, jotka tarkentuvat ja täsmentyvät suunnitteluprosessin edetessä. Tätä lähestymistapaa tukevat aiemmat tutkimukset (Bennet ym. 2016; Chaeruman, 2018). Ehdotetut vaiheet sisältävät kolme kategoriaa: Opinnon kokonaisuuteen liittyvät muotoilupäätökset, opinnon sisältöön liittyvät muotoilupäätökset sekä muotoiluprosessin arvioinnin.

Laurea LD -menetelmä jäsentää opinnon muotoiluprosessin kolmeen vaiheeseen, jotka linjautuvat eri tasoilla tehtäviin muotoilupäätöksiin. Nämä vaiheet on esitetty kuviossa 2. Suunnitteluprosessin aikana opettajatiimi työskentelee iteratiivisesti prosessin eri osien parissa MIRO-alustalla, joka antaa pedagogiselle käsikirjoitukselle visuaalisen muodon ja samalla dokumentoi suunnitteluprosessin.

OPPIMISEN MUOTOILUPROSESSIN VAIHEET

Ensimmäinen vaihe: OPINNON KOKONAISUUTEEN LIITTYVÄT MUOTOILUPÄÄTÖKSET

- Opetussuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin syventyminen
- Opinnon toteutustapojen tarkastelu
- Opetusmateriaalin ja tausta-aineiston läpikäynti
- Opinnon kohderyhmien ja osaamisvaatimusten arviointi

Toinen vaihe: OPINNON SISÄLTÖÖN LIITTYVÄT MUOTOILUPÄÄTÖKSET

- Oppimistavoitteiden linjaaminen keskeiseen sisältöön ja arviointiin
- Visuaalisen pedagogisen käsikirjoituksen luominen (oppimisen polku, sisällöt, tehtävät, oppimisen tavat, ohjaus, arvioinnin rakenne)
- Opiskelijan ajankäytön jakautumisen suunnittelu
- Opinnon aikaisen vuorovaikutuksen ja ohjauksen suunnittelu
- Opettajan/opettajatiimin ajankäytön suunnittelu

Kolmas vaihe: MUOTOILUPROSESSIN ARVIOINTI

- Opinnon pedagogisen linjakuuden tarkistus
- Bloomin taksonomian eri tasojen toteutumisen tarkastelu
- Erilaisten oppimisen tapojen hyödyntämisen arviointi
- Yhteisten kompetenssien ja Laurean strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kuvio 2. Oppimisen muotoiluprosessin vaiheet (Tuija Marstio, 2025)

Ensimmäinen vaihe: Opinnon kokonaisuuteen liittyvät muotoilupäätökset

Opinnon suunnitteluprosessin alkuvaiheessa määritellään opinnot tarkoituksenmukainen toteutustapa, joka voi tarkoittaa opiskelua verkossa, kampuksella tai molempia. Korkeakouluopinnot yhdistävät tyypillisesti oppimisen osia, joita tehdään yhdessä samaan aikaan, sekä sellaisia osia, joita voi tehdä itselle sopivana ajankohtana. Teknologia mahdollistaa sen, että samanaikaiset kohtaamiset verkon yli ovat mahdollisia samoin kuin vuorovaikutteisten elementtien hyödyntäminen asynkronisesti.

Kokonaisuuteen liittyvät muotoilupäätökset sisältävät seuraavat osa-alueet:

- Opetussuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin syventyminen
- Opinnot toteutustapojen tarkastelu (ja määrittely)
- Opinnot kohderyhmien ja osaamisvaatimusten analysointi
- Opetusmateriaalin ja tausta-aineiston läpikäynti

Toinen vaihe: Opinnot sisältöön liittyvät muotoilupäätökset

Kun opinnot kokonaisrakenteen on määriteltä, siirrytään tarkennettuihin muotoilupäätöksiin, jotka liittyvät opintojen sisältöön, oppimistoimintoihin ja arviointiin moduulitasolla. Tässä kohtaa on tärkeää huomioida pedagoginen linjallisuus, joka tarkoittaa moduulien tavoitteiden linjaamista kurssin tavoitteisiin sekä tavoitteiden loogista yhdistämistä sisältöön ja arviointiin.

Opinnot suunnitteluprosessin aikana käsikirjoitusohjaaja tarjoaa opettajille visuaalisia työkaluja, joiden avulla varmistetaan, että opinto tukee erilaisia tiedon käsittelyn ja soveltamisen tapoja yksinkertaisesta muistamisesta monimutkaiseen ongelmanratkaisuun. Tässä vaiheessa on mahdollista hyödyntää ABC-menetelmän toimintakortteja, jotka toimivat eräänlaisina opintojen rakennuspalikoina. Niiden avulla opettajatiimi jäsentää, mitä opiskelija tekee oppiakseen.

Opintojen sisältöön liittyvät muotoilupäätökset sisältävät seuraavat osa-alueet:

- Tavoitteista johdettujen ydinsisältöjen listaaminen ja jäsentely moduuleiksi
- Moduulien tavoitteiden määrittely ja konstruktiivinen linjaus
- Moduulitavoitteiden tarkastaminen Bloomin taksonomian avulla
- Kokonaisarvioinnin alustava määrittely
- Kunkin moduulin otsikon ja sisältöjen määrittely
- Päätös erilaisten oppimisen aktiviteettien hyödyntämisestä niin, että opinto sisältää monipuolisesti erilaisia oppimisen tapoja (ABC-kortit)
- Kunkin moduulin arvioinnin suunnittelu
- Kirjallisuuden ja taustamateriaalien valinta
- Sopivien digitaalisten työkalujen valinta
- Koko opintojen arviointikehyksen määrittely
- Viestinnän, vuorovaikutuksen ja ohjauksen aikataulutus opintojen aikana
- Opiskelijan ajankäytön jakautumisen suunnittelu sekä työmäärän arviointi
- Opettajan ajankäytön ja tehtävien suunnittelu

Kolmas vaihe: Opinnon muotoiluprosessin arviointi

Kun opinnon visuaalinen käsikirjoitus on valmis, on tarpeen reflektoida tehtyjä suunnitteluratkaisuja. Tämä vaihe sisältää seuraavat osa-alueet:

- Pedagogisen linjakkuuden tarkistaminen – arvioidaan, kuinka hyvin opinnon tavoitteet, sisällöt ja arviointimenetelmät ovat keskenään linjassa.
- Suunnitteluratkaisujen reflektointi Bloomin taksonomian verbien avulla – tarkastellaan oppimistoimintoja suhteessa Bloomin taksonomian eri tasoihin, ja arvioidaan, vastaavatko ne asetettuja oppimistavoitteita.
- Suunnitteluratkaisujen reflektointi erilaisten oppimisen tapojen näkökulmasta – pohditaan, miten opinnossa on hyödynnetty monipuolisia oppimisen muotoja ja menetelmiä.
- Opinnon tarkastelu suhteessa korkeakoulun määrittelemiін yhteisiin kompetensseihin ja strategiaan tavoitteisiin – tarkastellaan, kuinka opinto tukee yhteisiä kompetensseja kuten oppimaan oppiminen, työelämässä toimiminen, eettisyys, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja monikulttuurisuus sekä kestävä kehittäminen.

Oppimistavoitteet määritellään yleensä opintojen ”ulkopuolella” korkeakoulun kokonaistarjontaa suunniteltaessa – koulutusohjelman osaamistavoitteet ja tutkinnon tuottama osaaminen vaatii tarkkaa suunnittelua. Olennaista on, että oppimistavoitteet eivät ole päällekkäisiä vaan toisiaan täydentäviä. Siten opintojen sisäinen pedagoginen linjakkuus on kriittisen tärkeää. Jos siinä on ongelmia, tämä näyttäytyy opiskelijalle huonolaatuisena, epäjohdonmukaisena tarjontana, mikä tietenkään ei voi olla korkeakoulun tavoitteena. Yhtä lailla tärkeää on tuottaa vaatimukseltaan vertailtavissa olevaa oppimissisältöä niin korkeakoulun sisällä kuin korkeakoulujen välisesti, myös kansainvälisesti. Tässä opettajilla opintojen suunnittelijoina ja toteuttajina on suuri vastuu. On tarkistettava, että olennaiset osaamiset tulevat katetuiksi ja uskottavasti mitatuiksi. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että muun muassa alan keskeiset osaamiset mitataan siten, että mahdolliset epäilyt mm. tekoälyn vääränlaisesta hyödyntämisestä tulevat minimoitua. Ja kaikki tämä toteutetaan mielellään siten, että opiskelijoilla on monipuolisia aktiviteetteja, jotka johdattavat tavoiteltuihin oppimistavoitteisiin.

Muotoiluprosessin käytännön toteutus ja tekoälyn hyödyntäminen

Pilotoidessamme Laurea LD-menetelmää huomasimme, että prosessin käynnistykseen kannattaa varata riittävästi aikaa, jotta opintoa suunnittelevat opettajatiimit pystyvät keskustelemaan opinnon kokonaisuuteen liittyvistä muotoilupäätöksistä, kuten tavoitteiden linjauksesta ja arvioinnista. Myös opettajien toisiinsa tutustuminen voi vaatia aikaa, mikäli kyseessä on esimerkiksi monialainen tiimi.

Tästä syystä päätimme toteuttaa muotoiluprosessin fasilitoinnin kahden työpajan menetelmällä. Ensimmäinen työpaja (2h) toteutetaan verkossa ja siinä käydään läpi opinnon tavoitteiden pilkkominen ja jalkautuminen moduuleiksi sekä kokonaisuuden arviointi. Toinen työpaja (2h) tapahtuu kasvokkain ja siinä keskitytään visuaalisen käsikirjoituksen tuottamiseen ABC-korttien avulla. Jälkimmäinen työpaja hajaantuu sitten sprinttityyppiseen työskentelyyn, jonka aikana viimeistellään käsikirjoitus ja viedään opinto oppimisalustalle. Käsikirjoituksen tuottamisessa voidaan hyödyntää MIRO-taulua, johon on jäsenelty valmiiksi sen laatimisen vaiheet. Tässä on katselulinkki siihen: https://miro.com/app/board/uXjVJswLyts=?share_link_id=102686976784.

Tavoitteena on tarjota ensisijaisesti menetelmä, jota voi itse muokata omaan työskentelyyn sopivaksi. Olennaista on, että menetelmän mukaisesti oppimisaktiviteettien suunnittelussa ja toteutuksessa kokonaisvaltainen pedagoginen linjakkuus säilyy ja kurssien kehittäminen on monipuolista ja oppijat huomioivaa. Yksi haaste menetelmän soveltamisessa saattaa olla opettajien kokemattomuus Miro-alustan käytöstä.

Tekoäly tarjoaa muotoiluprosessiin monipuolista tukea ja sen hyödyntäminen kannattaa aloittaa jo suunnittelun alkuvaiheessa. Sitä voidaan käyttää erityisesti ideoinnin vahvistajana, sisällön kehittämisen apuna sekä erilisten oppimistehtävien luonnostelussa. Tekoäly voi helpottaa kohderyhmän analysointia, auttaa pilkkomaan opinnon tavoitteet selkeiksi ja mitattaviksi osiksi sekä tuottaa ajankohtaisia sisältöideoita opinnon rakenteen tueksi.

Lisäksi tekoäly kykenee tuottamaan vaihtoehtoisia tehtävätyyppejä – esimerkiksi analysointi- ja tapaustehtäviä, simulaatioihin pohjautuvia ideoita tai perustason muistamista tukevia monivalintatehtäviä. Sen avulla voidaan varmistaa, että oppimistavoitteet, sisältö ja arviointi muodostavat keskenään johdonmukaisen ja pedagogisesti linjakkaan kokonaisuuden. Yllä mainittu MIRO-taulu sisältää vinkkejä ja esimerkkikehotteita, joita opettajat voivat käyttää tekoälytyökaluja hyödyntäessään.

LOPUKSI

Laurean Learning Design -mallia on pilotoitu sekä korkeakoulussamme että erilaisissa projekteissa, ja tulokset ovat olleet myönteisiä. Havaintojemme mukaan tämä muokattu lähestymistapa edistää pedagogista reflektointia ja on sovellettavissa monenlaisiin koulutus konteksteihin. Mallia voidaan hyödyntää myös aiemmin suunnitellun kurssin arvioinnissa ja reflektoinnissa.

Pidämme tärkeänä, että opettajille voidaan tarjota opinnon suunnittelun viitekehys, joka ei uhkaa akateemista vapautta ja kunnioittaa opettajien tieteenalakohtaista asiantuntemusta. Oppimisen suunnittelu on luova prosessi, joka liittyy opettajan ajatteluun, henkilökohtaiseen osaamiseen ja kokemukseen. Laurean LD-prosessi tekee koulutuksellisista tavoitteista näkyvämpiä ja kannustaa opettajia suunnittelemaan monipuolisia oppimistoimintoja, jotka rikastuttavat oppimiskokemusta. Se tarjoaa jäsenllyllin mallin kurssisuunnittelun pedagogisten näkökulmien reflektointiin ja tarkasteluun.

Laurean LD-menetelmän soveltaminen tukee jakamisen kulttuuria (Laureassa), sillä kaikilla on pääsy yhteisesti kehitettyihin opintoihin ja niiden näkyvyys tukee asiantuntemuksen leviämistä organisaation tasolla. Miro-työkalujen käyttö opinnon muotoilun perustana tarjoaa opettajille yhteistyöalustan, joka ei rajoitu pelkästään digitaalisiin työkaluihin. Menetelmää on testattu pääasiassa verkko-opintojen yhteydessä, joten sen soveltuvuus perinteisten opintojen kehittämiseen vaatii lisähuomiota ja testausta, mikä voi vaikuttaa myös Miro-ympäristön kehittämiseen.

Lähteet

- Bennet, S, Agostinho, S & Lockyer, L. 2017.** *The process of designing for learning: understanding university teacher's design work.* Education Tech Research Dev 65, 125-145.
- Chaeruman,U. 2018.** *Determining the Appropriate Blend of Blended Learning,* American Journal of Educational Research. 6 6(3), 188-195.
- Hailikari, T., Lahdenperä, J. & Virtanen, V. 2025.** Konstruktiivinen linjakuus opetuksen suunnittelun työkaluna. Teoksessa A. Parpala & L. Postareff Hyvinvoiva ja pedagogisesti hyvinvoiva korkeakouluopettaja
- Laurillard, D. 2012.** Teaching As a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology, New York, Taylor & Francis.
- Marstio, T. 2021.** Kokemuksia oppimisen muotoilusta Laureassa. Teoksessa Marstio, T. (toim.) *Pedagogista uudistumista oppimisen muotoilun avulla.* Laurea julkaisut 173.
- Marstio, T. & Mattila, A. 2025.** Methodological Insights to Learning Design: Combining Constructive Alignment, Bloom's Taxonomy and ABC Method. ICERI2025 Proceedings, 412-417.
- Stanny, C.J. 2016.** *Re-evaluating Bloom's Taxonomy: What Measurable Verbs Can and Cannot Say about Student Learning.* Education Sciences, 6(4), 37.
- Lau, K.H., Lam, T.K, Booi, H.K, Nkhoma, M. & Richardson, J. 2028.** *Benchmarking higher education programs through alignment analysis based on the revised Bloom's taxonomy.* Benchmarking, 25(8), 2828-2849, 2018.
- Sudirtha, G. Widiana, W. & Adijaya, M. A.. 2022.** *The Effectiveness of Using Revised Bloom's Taxonomy-Oriented Learning Activities to Improve Students' Metacognitive Abilities.* Journal of Education and e-Learning Research, 9(2), 55–61.
- Li, N., Huijser, S., Zhang, S., Zhang, T., Zhang, X. 2024.** *Putting the flesh on bones: using a fishbone digital learning design method to align educational objectives.* American Journal of Educational Research, 6,(3), 188-195.
- Stark, J.S. 2000.** *Planning introductory college courses: Content, context and form.* Instructional Science 28, 413–438.
- Wiggins, G., & McTighe, J. 2005.** *Understanding by Design (2nd ed.).* ASCD. Luettu 14.12.2025.
- Wilson, M. & Mackie, K. 2018.** Learning by Doing: Postsecondary Experiential Education. Open Library Publishing Platform.Ecampus Ontario. Luettu 14.12.2025
- Young,C & Perović, N. 2016.** ABC learning design method. University College London.
- Young,C & Perović, N. 2024.** How to adapt the ABC Learning Design method for your institution. Teoksessa Silleabháin, G.Ó., Lanclos, D. & Farrelly, T. (eds.) *How to Use Digital Learning with Confidence and Creativity.* Edward Elgar Publishing.

**Copyright® tekijät ja Laurea-
ammattikorkeakoulu 2026**

Tekijät

Tuija Marstio
Anssi Mattila
Laurea-ammattikorkeakoulu

CC BY-SA 4.0.
ISSN 2954-2170